

INNOWACJA PEDAGOGICZNA

METODYCZNO-PROGRAMOWA

„O PRZYRODĘ DBAMY I ZDROWO SIĘ ODŻYWIAMY”

Opis innowacji pedagogicznej

realizowanej w klasach I-III

Szkoły Podstawowej w Zamościu

w roku szkolnym 2015 | 2016 i 2016 | 2017

Autorzy: mgr Regina Zalejska ,mgr Beata Grygowska

Zamość 2016

WSTĘP

Innowacja "O przyrodę dbamy i zdrowo się odżywiamy" została opracowana dla uczniów klas I-III . Realizowane na spotkaniach zagadnienia mają przybliżyć dziecku otaczający je świat przyrody w oparciu o własne doświadczenia i przeżycia uczniów oraz ich praktyczne działania związane z propagowaniem i świadomością zdrowego stylu życia. W ramach zajęć organizowane będą spotkania z ciekawymi ludźmi np. dietetykiem, leśnikiem, pszczelarzem , wycieczki do pobliskiej pasieki, sadu oraz nadleśnictwa. Edukacja wczesnoszkolna to pierwszy etap kształcenia szkolnego, którego zadaniem jest wszechstronny rozwój osobowości dziecka. Dziecko w tym wieku jest ciekawe świata, który je otacza. Okres ten cechuje szczególnie wielka plastyczność psychiki dziecka, wyrabiają się pewne nawyki, dlatego tak ważny jest bezpośredni kontakt z naturą, wiedza o stanie naszego środowiska oraz zagrożeniach jakie niesie ze sobą współczesna cywilizacja. Dbałość o świat, w którym żyjemy łączy się z dbałością o zdrowie. W edukacji dzieci młodszych akcent powinien być położony nie tylko na wiedzę o zdrowiu i sposobach jego ochrony, ale również dostarczaniu dzieciom argumentów, które świadczą o korzyściach płynących z dbania o własne zdrowie. W ten sposób dziecko samo lub z pomocą dorosłych podejmie działania prozdrowotne w najróżniejszych sytuacjach życiowych. Należy także wdrażać dzieci do rozpoznawania sytuacji zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu oraz wyrabiać umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach. Dlatego biorąc pod uwagę nasze spostrzeżenia i obserwacje w pracy z dziećmi, postanowiłyśmy wspomóc działania, które zapewnią im nabycie umiejętności prozdrowotnych zachowań, poszanowania zdrowia własnego i innych oraz uwrażliwienie uczniów na wartość otaczającego je środowiska przyrodniczego.

CHARAKTERYSTYKA INNOWACJI

Projekt opracowanej przez nas innowacji uwzględnia treści zawarte w:

- Programie nauczania klas 1-3 "Ćwiczenia z pomysłem", który realizowany jest w klasie I i II,
- Programie edukacji wczesnoszkolnej klas 1-3 szkoły podstawowej, który jest realizowany w klasie III.

Wyżej wymienione programy są zgodne z podstawą programową edukacji wczesnoszkolnej (Dz.U.2014,poz.803, Rozporządzenie MEN z dnia 30 maja 2014r.)

Zajęcia będą realizowane w oparciu o poszerzone poszczególne treści programowe w ramach zajęć edukacji przyrodniczej i społecznej oraz na dodatkowych godzinach zajęć rozwijających zainteresowania uczniów .

Dokumentowanie działań będzie odbywało się poprzez:

- wykonanie albumów, zielników,
- wykonanie dokumentacji fotograficznej,
- zamieszczenie podsumowania działań raz w roku na stronie internetowej szkoły.

CELE EDUKACYJNE INNOWACJI

Nadrzędnym celem innowacji jest rozwijanie dbałości o własne zdrowie i higienę osobistą oraz kształtowanie postaw proekologicznych.

Ogólne cele innowacji:

1. Zwrócenie uwagi i uwrażliwienie uczniów na wartość otaczającego je środowiska przyrodniczego.
2. Rozwijanie umiejętności dochodzenia do wiedzy drogą obserwacji, doświadczeń i wnioskowania.
3. Uwrażliwienie na konieczność ochrony środowiska naturalnego.
4. Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie oraz zdrowie i bezpieczeństwo najbliższych.

Cele szczegółowe:

1. Rozszerzenie treści materiału programowego z edukacji przyrodniczej dostosowanej do wieku dziecka.
2. Rozbudzenie wrażliwości i potrzeby kontaktu z przyrodą.
3. Wyrabianie szacunku dla przyrody i jej piękna.
4. Zwiększenie i rozszerzenie wiedzy o zdrowiu.
5. Zachęcanie do wyboru zdrowego stylu życia.
6. Stwarzanie możliwości przekształcenia biernych postaw na aktywnych uczestników, inicjatorów działań na rzecz własnego zdrowia i najbliższego środowiska.
7. Wdrażanie do twórczego myślenia.
8. Rozwijanie umiejętności obserwowania środowiska oraz gromadzenia informacji o nim.
9. Rozwijanie refleksji nad tym, jak żyjemy, jak działamy i jakie są skutki naszej działalności dla środowiska.
10. Włączenie rodziny, środowiska lokalnego w działania proekologiczne i prozdrowotne.
11. Zapoznanie z zasadami recyklingu.
12. Wykorzystanie naturalnej ciekawości świata dzieci dla rozwijania trwałych zainteresowań przyrodniczych.

METODY I FORMY PRACY

Metody pracy:

1. Praktyczne: zajęcia w terenie, ćwiczenia, uprawa ogródka (ogródek na parapecie), wystawy prac.
2. Podające: pogadanki.
3. Badawcze i poszukujące.
4. Aktywizujące: drama, inscenizacja, burza mózgów.
5. Oglądowe: pokaz, spotkania z ciekawymi ludźmi.

Formy pracy:

1. Wycieczki i zajęcia w terenie.
2. Gry i zabawy o tematyce przyrodniczej i ekologicznej.
3. Zajęcia z zastosowaniem aktywnych metod pracy.
4. Zajęcia prowadzone przez zaproszonych gości.
5. Udział w inscenizacjach.
6. Wykonywanie prac plastyczno -technicznych np. zielniki, albumy.

Spodziewane efekty:

1. Uatrakcyjnienie zajęć pozalekcyjnych.
2. Wzbogacenie oferty edukacyjnej szkoły.
3. Podniesienie jakości pracy szkoły.
4. Budowanie pozytywnego wizerunku szkoły wśród dzieci i rodziców, jako placówki dbającej o twórczy rozwój swoich wychowanków.
5. Wzrost zainteresowania wiedzą przyrodniczą.
6. Rozwój twórczego myślenia i kreatywności.

HARMONOGRAM PLANOWANYCH DZIAŁAŃ

Rok szkolny 2015/2016 marzec - czerwiec

Treści nauczania	Procedury osiągnięć celów	Przewidywane osiągnięcia ucznia
1. Czym i w jaki sposób będziemy zajmować się na zajęciach ?	- zapoznanie z formą proponowanych zajęć; - opracowanie regulaminu przyjaciela przyrody.	- potrafi określić, co to jest przyroda i czuję się za nią odpowiedzialny.
2. Spotkania przedstawicielem nadleśnictwa.	- spotkanie z przedstawicielem Koła Łowieckiego nr 4 „Wielowieś”; - pogadanka wraz z demonstracją plansz na temat mieszkańców lasu i zachowania się w lesie (wykorzystanie środków audiowizualnych).	- uczeń zna mieszkańców lasu; - potrafi zachować się w lesie .
3. Nasza miejscowość i jej walory przyrodnicze.	- wycieczki krajoznawczo - turystyczne po terenie wsi oraz na pobliskie ekosystemy (pole, łąka, las); - zapoznanie się z roślinnością naszych pobliskich ekosystemów; - wykonanie zdjęć; - wykonanie rysunku „Zwiastuny wiosny”.	- uczeń potrafi prezentować walory przyrodnicze swojej miejscowości ; - rozpoznaje podstawowe gatunki roślin najbliższego środowiska ; - potrafi przenieść na papier swoje spostrzeżenia przyrodnicze.
4. Dzień Ziemi.	- apel z okazji Dnia Ziemi; - sadzenie kwiatów na terenie przyszkolnym.	
5. Nasz mały kącik przyrodniczy.	- wygospodarowanie miejsca w klasie na kącik przyrodniczy; - przygotowanie ziemi do warzyw; - sadzenie przygotowanych wcześniej sadzonek; - ustalenia dyżurów do systematycznej pielęgnacji kącika przyrodniczego.	- uczeń ma wyrobiony nawyk dbania o kącik przyrodniczy ; - zna warzywa ; - umie je pielęgnować.
6. Po czarnej stopie ...	- spotkanie z przedstawicielem Koła Łowieckiego nr 4 „Wielowieś”; - obserwacje w terenie przy użyciu sprzętu optycznego.	- uczeń potrafi obserwować w terenie; - posługuje się sprzętem optycznym; - próbuje formułować wnioski.
7. Zbieramy baterie.	- udział w ogólnopolskim konkursie „ Polub Baterie”; - utworzenie kącika	- uczeń wie jak postępować z odpadami niebezpiecznymi; - dostrzega skutki

	<p>edukacyjnego, służącego zbiórce baterii;</p> <p>- pogadanka dotycząca postępowania z bateriami.</p>	<p>nieprzemysłanej działalności człowieka w najbliższym otoczeniu;</p> <p>- zna korzyści wynikające z racjonalnego i oszczędnego gospodarowania zasobami przyrody.</p>
8. Co można zrobić z warzyw i owoców ?	<p>- przygotowanie wartościowych sałatek i kolorowych kanapek;</p> <p>-poznanie zasad higienicznego przygotowania i spożywania posiłków.</p>	<p>- potrafi bezpiecznie i higienicznie przygotować kanapki i sałatki z świeżych warzyw oraz owoców.</p>
9. Kampania informacyjno - promująca zdrowe odżywianie podczas wakacji.	<p>- układanie haseł, wykonanie plakatów;</p> <p>- tworzenie recept na zdrowie;</p> <p>- wykonanie gazetki tematycznej;</p> <p>-zajęcia z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych : „Zdrowy styl życia”.</p>	<p>- uczeń potrafi ułożyć hasła reklamowe;</p> <p>- wykonuje plakat reklamujący zdrowe odżywianie.</p>

Rok szkolny 2016/2017 wrzesień - czerwiec

Treści nauczania	Procedury osiągnięć celów	Przewidywane osiągnięcia ucznia
10. Zmiany w przyrodzie.	<p>- wycieczka po okolicy na pobliskie ekosystemu „Barwy jesieni”.</p>	<p>- uczeń potrafi prezentować walory przyrodnicze swojej miejscowości.</p>
11. Sprzątamy naszą okolicę i zbieramy okazy naturalne.	<p>- udział w akcji „ Sprzątanie świata”;</p> <p>- zbieranie kasztanów i żołędzi jako karmy dla zwierząt ;</p> <p>- wykonanie plakatów „Jak dzieci ratują świat ?”.</p>	<p>- uczeń dostrzega zagrożenia ekologiczne w Polsce;</p> <p>- zna datę przebiegu akcji i czynnie bierze w niej udział;</p> <p>- zna różne sposoby pomocy zwierzętom podczas zimy.</p>
12. Co w trawie piszczy ...	<p>- spotkanie z leśniczym;</p> <p>- jak zachować się w lesie, szczególnie w rezerwach przyrody;</p> <p>- wycieczka do nadleśnictwa w Taczanowie.</p>	<p>- uczeń wie jak zachować się w lesie szczególnie w rezerwach przyrody.</p>
13. Wycieczka do sadu.	<p>- obserwacja prac w sadzie jesienią;</p> <p>- poznanie różnych gatunków jabłoni, gruszy, śliw i krzewów rosnących w sadzie,</p> <p>- poznanie prac wykonywanych jesienią w sadzie;</p> <p>- kształtowanie nawyku codziennego spożywania</p>	<p>- uczeń rozpoznaje różne gatunki jabłoni, gruszy i śliw;</p> <p>- zna prace wykonywane jesienią w sadzie;</p> <p>- zna korzyści ze spożywania owoców.</p>

	owoców.	
14. Zdrowy tryb życia.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkanie i pogadanka z pielęgniarką lub dietetykiem na temat zdrowego stylu życia; - udział w akcji „Śniadanie dają moc”; - przygotowanie wartościowych sałatek. 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń dokonuje wyboru produktów; - umie ułożyć jadłospis - potrafi przygotować wartościowe sałatki.
15. Konkurs rysunkowy (plakat) „Zdrowa żywność”.	<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie wystawy zdrowych produktów; - rozmowa na temat wyboru zdrowej żywności – wykonanie plakatu. 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wykonać plakat na temat „Zdrowa żywność”; - wystawa prac na terenie szkoły.
16. Poznajemy prace pszczelarza.	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie znaczenia pszczół w przyrodzie; - poznanie pracy pszczelarza; - poznanie wartości odżywczych miodu; - zapoznanie z wyglądem ula i jego wnętrza; - uświadomienie niebezpieczeństwa płynącego z kontaktu z pszczołami. 	<ul style="list-style-type: none"> - uczeń wie, dlaczego pszczoły są ważne dla środowiska; - wyjaśnia, w jaki sposób wydobywa się miód; - wie jak zbudowany jest ul; - wie, że nie należy drażnić pszczół.
17. Znamy drzewa które rosną na terenie szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie, odrysowanie i kolorowanie liści; - pomiar obwodu drzew; - rozpoznawanie drzew iglastych i liściastych; - próba odpowiedzi na pytanie „Czy drzewa muszą zrzucać liście?” - zbieranie, suszenie liści drzew, kwiatów i ziół; - wyszukiwanie w różnych źródłach informacji o danej roślinie. 	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznanie gatunków drzew; - rozumie utratę liści w okresie jesieni; - wie, że nie należy zbierać roślin, które są pod ochroną; - wykonuje zielnik lub album pospolitych roślin.
18. Jak i czym dokarmiać ptaki zimą ?	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie ptaków zimujących w Polsce; - poznanie ptasich smakołyków . 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje pokarmów dla ptaków; - rozpoznaje najpospolitsze gatunki ptaków.
19. Pomagamy zwierzętom przetrwać zimę.	<ul style="list-style-type: none"> - przygotowanie karmy dla zwierząt; - wycieczka do pobliskiego paśnika; - prezentacja ptasich smakołyków; - obserwacja i rozpoznawanie ptaków przy karmnikach oraz śladów zwierząt przy paśniku. 	<ul style="list-style-type: none"> - zna różne sposoby pomocy zwierzętom; - rozpoznaje najpospolitsze gatunki ptaków przylatujących do karmników; - systematycznie uzupełnia paśnik i karmnik
20. Poznajemy czasopisma ekologiczne.	<ul style="list-style-type: none"> - poznanie tytułów czasopism ekologicznych, przegląd wybranych treści; - sporządzenie krótkich notatek. 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia tytuły czasopism ekologicznych; - systematycznie korzysta z literatury.

21. Szukamy wiosny...	- zwiastuny wiosny - wycieczka po okolicy; - zajęcia w terenie: obserwacja łąki, rozpoznawanie roślin i zwierząt łąkowych.	- uczeń rozpoznaje rośliny i zwierzęta żyjące na łące; - potrafi obserwować dany ekosystem.
22. Wiosna w sadzie.	- spotkanie z sadownikiem; - obserwacja prac wykonywanych wiosną; - przypomnienie różnych gatunków drzew owocowych.	- rozpoznaje drzewa owocowe; - zna prace wykonywane w sadzie wiosną.
23. Dzień Ziemi.	- przygotowanie inscenizacji; - sadzenie drzew i kwiatów na terenie przyszkolnym; - ustalenie dyżurów do systematycznego podlewania sadzonek.	- uczeń ma wyrobiony nawyk dbania o rośliny.
24. „Leśne płuca” – jak drzewa pomagają nam żyć.	- dyskusja na podstawie opowiadania własnych doświadczeń czym jest las (wykorzystanie środków audiowizualnych); - znaczenie lasów dla zdrowia człowieka; - wykonanie makiety lasu. - wyszukiwanie w grupach wierszy, zagadek i piosenek o lesie.	- wyjaśnia znaczenie drzew dla zdrowia człowieka i dostrzega ich ważną rolę jako producenta tlenu.
25. Podsumowanie całorocznej pracy.	- przygotowanie krótkiej inscenizacji o tematyce przyrodniczej; - wręczenie dyplomów „Miłośnik przyrody”.	- zna zasady dbania o przyrodę i własne zdrowie, - otrzymuje dyplom „Miłośnik przyrody”

Przedstawiony harmonogram innowacji będzie modyfikowany w zależności od potrzeb i zainteresowań dzieci.

EWALUACJA

W trakcie realizowania innowacji sporządzane będą sprawozdania na koniec roku szkolnego 2015/2016 i 2016/2017, z którymi będzie zapoznana Rada Pedagogiczna. Przez rodziców i uczniów zostaną wypełnione ankiety w celu uzyskania informacji zwrotnej o jej merytorycznej wartości.

BIBLIOGRAFIA

- 1.A.G. Kruszewicz " Głosy ptaków-oglądaj i słuchaj", Warszawa 2011, wyd. Multico Oficyna
- 2.J.Bartmańska, L.R. Kostulski "Sekrety małych ssaków", Wrocław 1996, wyd. Dolnośląskie
- 3.J.Charzewska, "Co jeść by być sprawnym i zdrowym", Warszawa 2000 , wyd. Instytut Żywienia I Zdrowia

